

Sygnatura akt IV Ka 360/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2013 roku.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący :	SSO Ewa Rusin
Protokolant :	Magdalena Telesz

przy udziale Julity Podlewskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2013 roku

sprawy

1. **A. K.**

oskarżonej z art. 270 § 1 k.k.

2. **J. S.**

oskarżonego z art. 270 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 26 lutego 2013 roku, sygnatura akt II K 54/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sygn.akt IV Ka 360/ 13

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Świdnicy oskarżył:

A. K. o to, że w dniu 26 października 2012 r. w Ś., woj. (...), w celu użycia za autentyczny, przerobiła dokument w postaci legitymacji szkolnej o nr (...) Zespołu Szkół (...) w R. wystawionej na nazwisko P. Ś. w ten sposób, że umieściła swoje zdjęcie w miejscu zdjęcia P. Ś., a następnie tak przerobionym dokumentem posłużyła się w dniach 26 października 2012 r. oraz 2 listopada 2012 r. jako autentycznym podczas podróży pociągiem relacji W.-R., R.-W. – to jest o czyn z art. 270 § 1 k.k.

J. S. o to, że w dniu 26 października 2012 r. w Ś., woj. (...), w celu użycia za autentyczny, przerobił dokument w postaci legitymacji szkolnej o nr (...) Zespołu Szkół nr w Ś. wystawionej na nazwisko T. K. w ten sposób, że umieścił swoje zdjęcie w miejscu zdjęcia T. K., a następnie tak przerobionym dokumentem posłużył się w dniach 26 października

2012 r. oraz 2 listopada 2012 r. jako autentycznym podczas podróży pociągiem relacji W.-R., R.-W.– to jest o czyn z art.270§1 k.k.

Sąd Rejonowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 26 lutego 2013r. sygn. akt II K 54 /13:

I. Oskarżoną A. K.uznał za winną tego, że działając z góry powziętym zamiarem uzyskania korzyści majątkowej w postaci nienależnej jej ulgi za przejazd koleją, w dniu 26 października 2012 roku na trasie kolejowej relacji W.-R.oraz w dniu 02 listopada 2012 roku na trasie R.-W.w czasie podróży pociągiem podczas kontroli biletowej posłużyła się w celu wykazania uprawnienia do ulgowego przejazdu uprzednio podrobioną przez siebie legitymacją szkolną o nr (...)wystawioną przez Zespół Szkół (...)w R.dla P. Ś.to jest występku z art.270§1kk w zw. z art.12 k.k. i za to na podstawie art.270§1 k.k. wymierzył jej karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art.63§1 k.k. na poczet orzeczonej w pkt. I części dyspozytywnej wyroku kary pozbawienia wolności – na wypadek zarządzenia jej wykonania zaliczył oskarżonej A. K.okres zatrzymania w sprawie od dnia 07 listopada 2012 r. do 08 listopada 2012 r., tj. łącznie dwa dni;

III. na podstawie art.69§1 i 2 k.k. i art.70§2 k.k. wykonanie wymierzonej w pkt. I części dyspozytywnej wyroku kary pozbawienia wolności wobec oskarżonej A. K.warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby;

IV. na podstawie art.73§2 k.k. w okresie próby oskarżoną A. K.oddal pod dozór kuratora sądowego;

V. na podstawie art.44§2 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa przedmiotu w postaci legitymacji szkolnej o nr (...) wystawionej przez Zespół Szkół (...) w R. dla P. Ś., zarządzając zniszczenie tego przedmiotu;

VI. oskarżonego J. S.uznał za winnego tego, że działając z góry powziętym zamiarem uzyskania korzyści majątkowej w postaci nienależnej jej ulgi za przejazd koleją, w dniu 26 października 2012 roku na trasie kolejowej relacji W.-R.oraz w dniu 02 listopada 2012 roku na trasie R.-W.w czasie podróży pociągiem podczas kontroli biletowej posłużył się w celu wykazania uprawnienia do ulgowego przejazdu uprzednio podrobioną przez siebie legitymacją szkolną o nr (...)wystawioną przez Zespół Szkół nr (...)w Ś.dla T. K., to jest występku z art.270§1kk w zw. z art.12 k.k. i za to na podstawie art.270§1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;

VII. na podstawie art.63§1 k.k. na poczet orzeczonej w pkt. I części dyspozytywnej wyroku kary pozbawienia wolności – na wypadek zarządzenia jej wykonania zaliczył oskarżonemu J. S. okres zatrzymania w sprawie od dnia 07 listopada 2012 r. do 08 listopada 2012 r., tj. łącznie dwa dni;

VIII. na podstawie art.69§1 i 2 k.k. i art.70§2 k.k. wykonanie wymierzonej w pkt. VI części dyspozytywnej wyroku kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego J. S. warunkowo zawiesił na okres 5 lat próby;

IX. na podstawie art.73§2 k.k. w okresie próby oskarżonego J. S. oddal pod dozór kuratora sądowego;

X. na podstawie art.44§2 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa przedmiotu w postaci legitymacji szkolnej o nr (...)wystawionej przez Zespół Szkół nr (...)w Ś.dla T. K., zarządzając zniszczenie tego przedmiotu;

XI. na podstawie art.624§1 k.p.k. zwolnił oskarżonych z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, w tym z opłaty, zaliczając wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

Z wyrokiem tym w części o karze nie pogodzili się oskarżeni, wnosząc apelacje tzw. osobiste.

Oskarżona A. K.zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi rażącą niewspółmiernie surowość kary, wynikającą z nieuwzględnienia motywacji działania oskarżonej, tj. chęci zakupu tańszego o 20 zł biletu kolejowego do R., bo dysponowała ograniczoną kwotą pieniędzy.

W oparciu o ten zarzut apelująca domagała się zmiany zaskarżonego wyroku przez wymierzenie łagodniejszej kary.

Oskarżony J. S. zarzucił zaskarżonemu wyrokowi rażąco niewspółmiernie surowość kary, wynikającą z nieuwzględnienia motywacji działania oskarżonego, tj. chęci zakupu tańszego o 20 zł biletu kolejowego do R., bo dysponował ograniczoną kwotą pieniędzy, a jednocześnie nie przypuszczał, że w wyniku przerobienia legitymacji i posłużenia się nią będzie miał problemy.

W oparciu o ten zarzut apelujący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku przez wymierzenie łagodniejszej kary.

Sąd Okręgowy zważył co następuje;

Jedynie apelację oskarżonej A. K. można uznać za przynajmniej częściowo zasadną, to jednak niemożliwym jest wydanie orzeczenia reformatoryjnego wobec kardynalnych błędów Sądu Rejonowego, które muszą prowadzić do uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do jej ponownego rozpoznania przez tenże Sąd .

Choć apelujący nie kwestionują przypisanego im sprawstwa w zakresie występków fałszerstwa dokumentów, a w złożonych wyjaśnieniach dokładnie opisali swe działanie polegające na przerobieniu oryginalnych legitymacji szkolnych przez usunięcie fotografii osób, którym jej wystawiono (P. Ś. i T. K.), a następnie umieszczeniu w to miejsce własnych fotografii, to z niezrozumiałych powodów Sąd Rejonowy zmienił opis czynu i przypisał oskarżonym w wyroku posłużenie się cyt. „ uprzednio podrobioną przez siebie legitymacją szkolną”. W ustaleniach faktycznych pisemnych motywów wyroku Sąd także ustala formę sprawczą podrobienia (k. 1-2), ale już w części analitycznej stwierdza, że oskarżeni cyt. „ opisali sposób przerobienia przedmiotowych legitymacji ...opisali sposób wykorzystania już przerobionych dokumentów” k. 3, dalej wraca do wersji „ uprzednio podrobionej legitymacji „ k. 4 uzasadnienia.

Przepis art. 270 §1 kk przewiduje 2 formy sprawcze materialnego fałszerstwa dokumentu - podrobienie i przerobienie. **Przez podrobienie** dokumentu rozumie się sporządzenie przedmiotu (pisma, druku itp.), który ma imitować dokument autentyczny, to nadanie pozorów dokumentu w celu wywołania wrażenia, że zawarta w nim treść pochodzi od wymienionego w nim wystawcy, podczas gdy w rzeczywistości tak nie jest. **Przerobienie** polega na bezprawnym dokonaniu przekształceń treści istniejącego, autentycznego dokumentu, może polegać między innymi na dokonaniu skreśleń, dopisków, wymazań i innych zmian, np. wymianie zdjęcia, jak to uczynili oskarżeni. Sąd I instancji nie odróżnia tych form sprawczych, a z pisemnych motywów wyroku nie sposób jednoznacznie wnioskować, którą z nich przyjął ostatecznie. Stwierdzona obraza prawa materialnego art. 270 §1 kk ma wpływ na treść wyroku.

Całkowicie niezrozumiałym jest także przypisanie oskarżonym działania z zamiarem uzyskania korzyści majątkowej w postaci nienależnej ulgi na przejazd koleją . Przecież prokurator nie oskarżył ich o takie oszukańcze działanie, które de facto przypisano im w wyroku, co oznacza złamanie zasady skargowości z art. 14 kpk. Błędnie także zastosowano konstrukcję art. 12 kk, przecież w wypadku, gdy sprawca sam podrobił lub przerobił dokument w celu użycia go jako autentyczny, a następnie przedmiotem tym się posługuje, zachodzi prawna jedność przestępstwa, gdyż obydwa czyny stanowią realizację tego samego zamiaru przestępnego.

Natomiast w apelowanym zakresie wymiaru kary uwagę zwraca w pierwszej kolejności zaniechanie przez Sąd meriti oceny stopnia społecznej szkodliwości przypisanych oskarżonym czynów, w badanym stanie faktycznym należało też rozważyć zaistnienie (bądź nie) wypadku mniejszej wagi z art. 270 §2a kk, co umożliwiłoby – w przypadku oskarżonej A. K. - podjęcie nawet analizy pod kątem warunkowego umorzenia postępowania.

Nie wypełnił Sąd I instancji należycie obowiązku rozważenia rodzaju kary, wszak art. 270 §1 kk przewiduje gradację kar począwszy od grzywny, dalej ograniczenie wolności i dopiero pozbawienie wolności, będącą karą najsurowszego rodzaju. Dlaczego skazał sąd A. K. na karę najsurowszego rodzaju, już nie uzasadnił, mimo że wcześniej dostrzegł okoliczności łagodzące - przyznanie się do winy i złożenie wyjaśnień, młodociany wiek i dotychczasową niekaralność sądową. Tu motyw wyroku są niedostateczne, nie spełniają warunków art. 424 §2 kpk.

Przy powtórnym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy zadba o prawidłowe ustalenia faktyczne i ich subsumpcję, a przy wymiarze kary będzie ściśle kierować się wytycznymi art. 53 kk i art. 54 kk(oskarżeni to sprawcy młodociani), zaś ewentualne pisemne motywy wyroku sporządzi w myśl zasad zawartych w art. 424 kpk.